Overzicht algoritmes: dynamisch programmeren tot einde cursus

Compact schema vanaf het deel dynamisch programmeren tot en met SAT solving.

Notatie: n = aantal items/knopen/variabelen volgens context, `m` = tweede invoerlengte of aantal clauses volgens context.

1. Dynamisch programmeren: algemeen

Concept	Betekenis	Hoe herken je het?	Strategie
Optimalisatieprobleem	Je zoekt minimum of maximum kost/opbrengst.	Er zijn veel kandidaatoplossingen met een score.	Definieer `opt(...)`: beste waarde voor een deelprobleem.
Optimale substructuur	Delen van een optimale oplossing zijn zelf optimaal.	Als een betere deeloplossing de totale oplossing zou verbeteren, heb je DP-kans.	Bewijs vaak uit het ongerijmde.
Overlappende deelproblemen	Dezelfde deelproblemen komen vaak terug.	Naieve recursie berekent dezelfde states opnieuw.	Sla waarden op in tabel of memo.
Top-down met memoizatie	Recursief oplossen, maar reeds berekende states bewaren.	Natuurlijk als de recursieve formule makkelijk is.	Cache `opt(state)`; elke state hoogstens een keer echt berekend.
Bottom-up tabulatie	Tabel in volgorde opvullen van klein naar groot.	Natuurlijk als je afhankelijkheden duidelijk kan ordenen.	Basisgevallen invullen, daarna grotere states.

DP-checklist:

1. Kies de state: welke parameters beschrijven een deelprobleem?
2. Vul basisgevallen in.
3. Schrijf de recurrence: welke keuze probeer je?
4. Bepaal vulvolgorde: welke states moeten eerst gekend zijn?
5. Bewaar extra keuze-info als je de oplossing zelf moet reconstrueren.
6. Complexiteit = aantal states maal werk per state.

2. Klassieke DP-problemen

Probleem	Waarvoor?	State en basis	Recurrence	Complexiteit
Rod cutting	Staaf van lengte n snijden om opbrengst te maximaliseren.	`opt(j)` = beste opbrengst voor lengte `j`; `opt(0)=0`.	`opt(j)=max_{1<=i<=j}(p_i + opt(j-i))`.	Naief exponentieel; memo/bottom-up `O(n^2)` tijd, `O(n)` geheugen.
Matrix-chain multiplication	Beste parenthesering voor `A_1 ... A_n` zodat aantal scalaire vermenigvuldigingen minimaal is.	`m[i,j]` = min kost voor `A_i ... A_j`; `m[i,i]=0`.	`m[i,j]=min_{i<=k<j}(m[i,k]+m[k+1,j]+p_{i-1} p_k p_j)`.	`O(n^3)` tijd, `O(n^2)` geheugen.
Longest common subsequence	Langste gemeenschappelijke deelsequentie van `X[1..m]` en `Y[1..n]`.	`c[i,j]` = LCS-lengte van prefixen; `c[0,j]=c[i,0]=0`.	Als `x_i=y_j`: `c[i,j]=c[i-1,j-1]+1`; anders `max(c[i-1,j], c[i,j-1])`.	`O(mn)` tijd, `O(mn)` geheugen; enkel lengte kan met 2 rijen.
Optimal binary search tree	Binaire zoekboom met minimale verwachte zoekkost bij kansen `p_i` en `q_i`.	`e[i,j]` = min verwachte kost voor keys `k_i..k_j`; `e[i,i-1]=q_{i-1}`.	`e[i,j]=w(i,j)+min_{i<=r<=j}(e[i,r-1]+e[r+1,j])`, met `w(i,j)=w(i,j-1)+p_j+q_j`.	`O(n^3)` tijd, `O(n^2)` geheugen.
Floyd-Warshall als DP	Alle kortste paden tussen alle paren knopen.	`D_k[i,j]` = kortste pad van `i` naar `j` met enkel tussenknopen uit `{1..k}`.	`D_k[i,j]=min(D_{k-1}[i,j], D_{k-1}[i,k]+D_{k-1}[k,j])`.	`O(n^3)` tijd, `O(n^2)` geheugen.

3. DP-oplossing reconstrueren

Probleem	Wat extra bewaren?	Hoe reconstrueren?
Rod cutting	`s[j]` = eerste snede die de max haalt.	Begin bij `j=n`, neem `s[j]`, ga verder met `j-s[j]`.
Matrix-chain multiplication	`s[i,j]` = beste split k.	Recursief print: `(A_i...A_k)(A_{k+1}...A_j)`.
LCS	Pijltjes, of waarden opnieuw vergelijken.	Diagonaal bij match, anders naar buur met grootste waarde.
Optimal BST	`root[i,j]` = beste wortel `r`.	Wortel `r`, links `i..r-1`, rechts `r+1..j`.

4. SAT: basis

Concept	Betekenis	Belangrijk
P	Problemen oplosbaar in polynomiale tijd.	Meeste klassieke algoritmen uit de cursus zitten hier.
NP	Kandidaatoplossing kan in polynomiale tijd gecontroleerd worden.	SAT zit in NP: interpretatie invullen en formule checken.
NP-compleet	Elk NP-probleem kan in polynomiale tijd naar dit probleem worden gereduceerd.	SAT is NP-compleet.
SAT	Bestaat er een interpretatie die de formule waar maakt?	Decision problem: ja/nee.
Literal	Variabele of negatie van variabele.	Voorbeeld: `x`, `not x`.
Clause	OR van literals.	Voorbeeld: `(x OR not y OR z)`.
CNF	AND van clauses.	SAT-solvers werken typisch op CNF.

CNF-omzetting:

1. Vervang `phi <=> psi` door `(phi => psi) AND (psi => phi)`.
2. Vervang `phi => psi` door `(not phi OR psi)`.
3. Duw negaties naar binnen met De Morgan.
4. Gebruik distributiviteit om AND van OR-clauses te krijgen.

5. Problemen encoderen als SAT

Patroon	CNF-idee
Variabelekeuze	Maak Booleaanse variabelen, bv. `x_{i,j}` = toezichter `i` werkt in slot `j`.
Minstens een	`(x1 OR x2 OR ... OR xk)`.
Hoogstens een	Voor elk paar: `(not xi OR not xj)`.
Precies een	Minstens een + hoogstens een.
Geen conflict	Voeg clause toe die verboden combinatie uitsluit, bv. `(not x_i OR not x_j)`.
Reductie naar SAT	Encodeer constraints als clauses en laat solver een model zoeken.

Voorbeelden uit de slides: n-koninginnen, kaartkleuring, scheduling.

6. SAT-algoritmen en optimalisaties

Techniek	Idee	Kernregel	Rol
Naieve backtracking	Bouw interpretatie op met DFS in zoekboom.	Kies onbepaalde variabele, probeer `true`, anders `false`.	Simpel, maar worst-case exponentieel.
Unit propagation	Als een clause nog maar een mogelijke literal heeft, moet die waar worden.	Clause `(l)` forceert `l=true`; lege clause = conflict.	Vermindert zoekboom sterk.
DPLL	Backtracking + unit propagation + vaak pure literals.	Eerst deterministische gevolgen afleiden, dan pas branch kiezen.	Basis van klassieke SAT-solvers.
Pure literal rule	Literal komt maar in een polariteit voor.	Als x enkel positief voorkomt, zet `x=true`.	Bewaart satisfiability, maar niet noodzakelijk alle modellen.
Two watched literals	Per clause twee niet-false literals volgen.	Clause pas bekijken als watched literal false wordt.	Maakt unit propagation veel efficienter.
Resolutie	Leid nieuwe clause af uit twee clauses met tegengestelde literal.	`(A OR l)` en `(B OR not l)` geven `(A OR B)`.	Basis voor conflictanalyse.
CDCL / clause learning	Analyseer conflict, leer clause, spring terug.	Geleerde clause voorkomt dezelfde fout later.	Moderne SAT-solvers.
Backjumping	Niet gewoon een niveau terug, maar naar relevante keuze.	Spring naar de oorzaak van conflict.	Niet-chronologische backtracking.

7. Varianten van SAT

Variant	Vraag	Methode/idee
#SAT	Hoeveel modellen heeft de formule?	CDCL kan verder zoeken; optimisaties moeten modelaantallen bewaren. BDDs zijn een specifieke methode.
BDD	Beslissingsdiagram voor een formule.	Kies variabelevolgorde, splits op `true/false`, reduceer gelijke knopen en tel paden naar `true`.
Pseudo-Boolean constraints	Lineaire constraints over 0/1-variabelen.	Clause `p OR not q OR r` wordt `p + (1-q) + r >= 1`.
SAT naar PBC	Clauses als somconstraints schrijven.	Handiger voor tellen zoals `sum x_i = 1` of `sum x_i <= k`.
PBC naar SAT	Niet meer expressief dan SAT, wel vaak compacter.	Kan via BDD naar SAT worden omgezet.
MaxSAT	Zo goed mogelijk model als niet alle wensen tegelijk kunnen.	Harde constraints moeten waar zijn; maximaliseer aantal zachte clauses.
Gewogen MaxSAT	Zachte clauses hebben gewicht.	Maximaliseer totaal gewicht van voldane zachte clauses.
Blocking variable transform	Soft constraint s krijgt blocking variable `b_s`.	Maak harde constraint `b_s -> s`; optimaliseer over `b_s`.

8. Snelle keuzehulp

Als je ziet...	Denk aan...
Minimum/maximum met overlappende deelproblemen	Dynamisch programmeren.
Prefixen van twee strings	LCS-achtige 2D DP.
Interval `i..j` met keuze van split/wortel	Matrix-chain of optimal BST.
Veel constraints en je wil weten of er een oplossing bestaat	SAT-encoding + DPLL/CDCL.
"Precies een" of "hoogstens k"	SAT-clauses of PBC.
Niet alle constraints kunnen tegelijk	MaxSAT.
Aantal oplossingen nodig	#SAT of BDD.